

'We zijn de Partij van de Armoede'

Jan Markerink: 'Ik wilde bijvoorbeeld dat alle kinderen kunnen sporten. Partijgenoten vonden het maar niks als dan ook kinderen van wat vermogender ouders gratis lid zouden mogen worden van een vereniging.'

Foto Mike Roelofs

Hij was een van Rotterdams grote politieke talenten. Maar zijn onorthodoxe aanpak wekte weerstand. Ontgoocheld keert Jan Markerink (PvdA) terug naar het bedrijfsleven.

JOHN WANDERS

'De snelste manier om je vertrouwen in de politiek te verliezen', zegt hij, 'is politicus worden. Dan pas kom je erachter hoe het allemaal in elkaar steekt, en daar word je niet vrolijk van.'

Een opmerkelijke uitspraak voor iemand die nog maar tweeënhalp jaar geleden in zijn stad Rotterdam werd verkozen tot Politiek Talent

van het Jaar. Ook zonder die titel viel Markerink (37) al op in Rotterdam. Hij was 31 toen hij in 2006 als nieuwkomer in de PvdA meteen lijsttrekker werd en vervolgens deelgemeentevoorzitter in Overschie, een 'Vogelaarwijk' met zestien duizend inwoners, veel sociale problemen en aanzienlijke fijnstofoverlast van de A13 en de A20. Ook buiten Overschie, bijvoorbeeld op het stadhuis aan de Coolsingel, werd zijn naam met toenemende bewondering uitgesproken. Tot hij vorig jaar in tijden van bezuinigingen de confrontatie zocht met de gevestigde orde in de PvdA, met afstand de machtigste collegepartij in Rotterdam.

'Ik had andere ideeën over de bezuinigingen in Rotterdam en vond dat ik mijn voorstellen naar buiten moest brengen.' Hij lanceerde een website (wekunnenzoveelbeter.nl), met elke dag een alternatief ('beter') bezuinigingsvoorstel. Het leidde tot niets en het versterkte zijn gevoel dat hij in zijn PvdA vocht voor zaken die niet gewonnen konden worden. Nu is het voor hem klaar, over, uit. Ontgoocheld verlaat Markerink de politiek, om terug te keren naar het bedrijfsleven. Hij is eind januari begonnen als directeur van een in duurzaamheid gespecialiseerd toeleveringsbedrijf in de

bouwsector. Overschie doet hij er nog even bij, tot daar morgenavond een nieuwe voorzitter is geïnstalleerd.

'Wat mij de afgelopen zes jaar vooral is opgevallen aan de PvdA, is dat het een erg conservatieve partij is. We zijn helemaal geen progressieve partij die haar kansen wil grijpen om problemen op een nieuwe manier aan te pakken. Het zijn de oude kaders die de toon zetten - en jonge mensen die zijn opgeleid door die oude kaders. Behoudzucht maakt de PvdA tot een bange partij. Bang om nieuwe dingen te doen. Bang om op de bek te gaan. Een partij die steeds weer kiest voor oude systemen. Terwijl er een iPad klaarligt, zit de PvdA nog aan de knoppen van een oude transistorradio te draaien.'

Geeft u eens een praktijkvoorbeeld?

'In alle denkbare sectoren stellen we eisen aan werknemers. Of het nu de caissière is bij Albert Heijn of de putjesschepper: je moet voor elke functie competenties hebben. Behalve voor een politiek-bestuurlijke functie. Dan volstaat het dat je lid bent van een coalitiepartij en tijd kunt vrijmaken om het werk te doen. Je krijgt zo niet altijd de beste mensen voor de klus. Het is dan ook logisch dat veel burgers hun vertrouwen in de politiek zijn kwijtgeraakt. Ik heb mij

in de PvdA sterk gemaakt voor het benoemen van de beste mensen, ongeacht hun politieke kleur. Dat was on-be-spreek-baar!'

Als u nu het verwijt hoort dat u wegloopt, wat is dan uw reactie?

'Dat het een holle frase is. Moet ik dan als een don quichot lawaai blijven maken in de PvdA en in de deelgemeente? Ik ben daar te jong voor. Dan stop ik mijn tijd, energie en kracht liever in dingen die wel gaan renderen. Ik hoef mij niet te schamen. Er zijn in Overschie onder mijn voorzitterschap goede dingen gerealiseerd. Kijk hoe wij de ambtelijke organisatie hebben verkleind, gratis elektrisch openbaar vervoer hebben gerealiseerd, het gratis wijkfestival 'Paradise Overschie' hebben opgezet en voor alle kinderen in de wijk een gratis lidmaatschap van een sportvereniging hebben geregeld.'

Gratis klinkt goed.

'Dat is het ook. Maar ik krijg er dus nog steeds kritiek op. Onder meer van partijgenoten die het maar niks vinden dat ook kinderen van iets meer vermogende ouders in Overschie gratis lid mogen worden van een sportvereniging. De ouders van die kinderen worden afgeschilderd als profiteurs. Wij zijn de Partij van de Armoede aan het worden, terwijl Wouter Bos in zijn tijd als partijleider daar nog zo voor heeft gewaarschuwd. De PvdA is een brede volkspartij en

moet dat blijven. Maar nu is het ineens: 'Als je arm bent, dan helpen we je, en als je boven een bepaald inkomen zit, dan hou je zelf je broek maar op.' Ik begrijp dat niet. We worden zo een partij van een doelgroep, van een sociaal-economisch probleem.

'Ik wil niet dat kinderen met de loonstrookjes van hun ouders naar de sportvereniging moeten om aan te tonen dat ze de contributie niet zelf kunnen betalen. Dat gebeurt op grote schaal in Nederland, maar het hoeft helemaal niet. Sterker, gratis sport voor alle kinderen is goedkoper. Een (deel)gemeente die het inkomenscriterium hanteert, zal een administratie moeten opzetten, mensen moeten inhuren om de zaak te controleren, en je krijgt dus kinderen met een sticker op het hoofd: 'Ik ben arm.' Terwijl het er mij allemaal om begonnen was dat alle kinderen, ongeacht het inkomen van hun ouders, kunnen sporten. Omdat dit aantoonbaar goed is voor hen en daarmee ook voor de samenleving.

'De kernvraag is: waaraan geef je als overheid je geld uit? Ik stuur liever op positief dan op negatief gedrag. Over negatief gedrag van bewoners maak ik afspraken met onder meer de politie en het Openbaar Ministerie. Voor criminele jongeren hebben we al heel veel voorzieningen in Nederland, tot aan de jeugdgevangenissen toe.'

Hoe doorbreek je

traditioneel denken?

'Niet dus. Althans, ik kom er niet doorheen. Ik wil niet beschuldigend naar anderen of naar de PvdA wijzen. Blijkbaar is wat die anderen doen de norm. Niet zij lopen uit de pas, ik loop uit de pas. Dus ga ik nu maar weg, een illusie armer.'

Volgens sommigen was u een dictator, het regende de laatste tijd moties van wantrouwen tegen u.

'De eerste motie van wantrouwen maakt indruk, de vierde neem je niet meer serieus. In de laatste deelraadsvergadering dienden D66 en Leefbaar Rotterdam er drie tegelijk in. Dan wordt het dus een grap. Als je de video van die vergadering terugziet, dan zeg je meteen: afschaffen die deelraden, weg ermee. Het was een beschamende vertoning. Daar lusten de honden geen brood van. Daar wil je niet bij horen, bij zo'n circus. En al haalden de moties van wantrouwen het geen van alle, ik heb geen zin meer om iedere keer zo te kakken gezet te worden.'

Is dit uw definitieve afscheid van de politiek?

'Er zou een situatie kunnen ontstaan waarin een stroming met meer mensen zoals ik sterker wordt. Ik zou dat geweldig vinden. Dan mogen ze mij meteen bellen. Maar ik verwacht niet dat het gaat gebeuren. Er is te veel behoudzucht in de PvdA en in Rotterdam, er zijn te veel mensen tegen. Ik zie de worsteling in alle lagen van de partij.'

CV JAN MARKERINK

1974

Geboren in Leidschendam

1986-1990

Dalton Voorburg (mavo)

1990-1994

Streekschool Rijnmond Zuid
(sport)

2000-2005

Consultant

2005-2006

Manager bedrijfsprocessen
Creyf's Uitzendbureau

2006-2012

Voorzitter deelgemeente
Overschie

2012

Directeur Scientific Eco
Technologies